



Kristinehamns kommun
1. Planeringsavdelningen
681 84 Kristinehamn

Yttrande avseende förslag till detaljplan för Vålösundet Östra del 4.

Sällskapet för naturskydd i Kristinehamn, krets av Naturskyddsföreningen, framför följande.

Kommunerna ska ta hänsyn till de allmänna intressena vid planläggning. En av de grundläggande principerna är att bedömningar i olika frågor enligt plan- och bygglagstiftningen ska utgå från vad som är en från allmän synpunkt lämplig markanvändning, hänsyn skall samtidigt tas till enskilda berörda intressen. Det ska alltid finnas en rimlig balans mellan nyttan av ett beslut i en fråga och de konsekvenser som beslutet får för motstående enskilda intressen.

I planprocessen - workshop, samråd, utställning och eventuella överklaganden, har de enskilda intressena, sakägarintressena, stor påverkan. Det kan vara en känslig fråga att som boende (sakägare) framhålla ett allmänt intresse.

Följande punkter framhåller sådana allmänna intressen som bör beaktas i kommande detaljplan för Vålösundet Östra del 4:

1. Det är bra att ett stort sammanhängande skogsområde i planens norra del nu föreslås behållas som naturmark. Enligt den fördjupade översiktsplanen för Vålösundet Östra redovisas här stora områden som bostadsmark. Kommunens intention är att området vid Vålösundet utgör kommunens lämpligaste tillväxtområde. Området ligger långt från offentlig och kommersiell service. Konceptet är därför problematiskt ur många aspekter och leder bland annat till en omfattande bilanvändning. Företeelsen benämns "stadsutglesning" och framställs ofta i samhällsdebatten som motsatsen till den "hållbara staden". Det bör uppmärksammas att kommunens översiktsplan, på kartbilaga 1, som redovisar "Vision för stadens fysiska utveckling" inte anger bostäder utan enbart turism, rekreation och fritidsboende som lämplig markanvändning på Strandudden.
2. Naturmark och parkmark och vattenområden bör skötas med stöd av en fastställd skötselplan. Mark benämnd "natur" skall så långt möjligt ges karaktären av orörd natur. Mark benämnd "park" skall så långt möjligt skötas som ängs och "vårdad naturmark". Härigenom skapas de bästa förutsätt-

ningarna för ekologisk mångfald och variation.

I skötselplanen skall vikten av att hålla tillbaka den tilltagande igenväxningen av stränderna poängteras. Vassens utbredning i Jutviken skall begränsas och strandängen i den innersta delen skall hållas öppen.

Omedelbart väster om den sydligaste udden ligger ett fågelskär Södra Dye 1:147>5. Skäret som är belagt med tillträdesförbud skall ingå i detaljplanen som naturmark och regelbundet röjas så att bra häckningsförhållanden för sjöfågel behålls. Även det lilla skäret 1:147>4 öster om udden bör betecknas med "natur" och vid behov röjas. Ett rikt fågelliv förhöjer naturupplevelsen på den södra udden.

3. Planförslaget tillåter bryggor vid Picassoudden, även små bryggor är ett störande inslag i närheten av skulpturen, planbestämmelsen för vattenområdet bör därför omprövas.

Nedanföret fastigheten Södra Dye 1:149, på allmän platsmark, är strandskyddet upphävt för befintlig brygga detta ger möjlighet att uppföra grind på bryggan. Strandskydd bör råda, bryggan bör vara tillgänglig för allmänheten och underhållas men inte utvidgas analogt med bestämmelsen för närbelägna befintliga bryggor inom planen för Vålösundet Östra del 3.

Det är bra att parkeringen vid Picasso tas bort och att trafiken skall ske på fotgängarnas villkor. Det är däremot mycket olyckligt att trafiken till bostadsbebyggelsen på Strandudden även i fortsättningen kommer att ledas genom parkmarken vid Picassostatyn. Andra trafiklösningar måste sökas.

4. Att behålla det smala gaturummet på Strandudden har gestaltningsmässigt prioriterats i plan förslaget. Denna inriktning samt en trafik miljö vid Picasso "på fotgängarnas villkor" kräver en annan trafiklösning än den som presenteras i planförslaget.

Trafiken till Strandudden avsågs i den fördjupade översiktsplanen till viss del ledas via Picasso vägen. En framtida förbindelse med Magasinsvägen som inte berör Jutviksvägen redovisades också.

Förutom den mark som i områdets centrala del reserverats för en eventuell framtida väg bör även markområden reserveras för framtida vägar i de släpp som finns mellan tomterna längs Jutviksvägen på östra sidan av Strandudden.

Det är önskvärt att en trafikutredning utförs avseende trafikförsörjning av Strandudden på både kort och lång sikt.

5. I planbeskrivningen redovisas två alternativ till vägförbindelse mellan Jutviksvägen och Magasinsvägen. Ett av alternativen möjliggör också några nya tomter. Med hänsyn till naturmiljön är det mycket olämpligt att placera nya tomter i detta område. Även ny vägdragning inom området bör undvikas då detta riskerar att förändra ytvattenbalansen.

I den fördjupade översiktsplanen under rubriken "Särskilt värdefull natur" beskrivs detta område: "*Invid planområdets östra gräns ligger en numera biotopskyddad nyckelbiotop som utgörs av ett brandrefugium med lövsumpskog och med stora mängder död ved. --- Vid Vålösundet finns ett antal områden som klassas som sumpskog. Det största av dessa ligger omedelbart*

norr om Jutviken och består av grandominerad blandskog. Vid exploatering på sumpskog måste en avvägning ske mellan behovet att exploatera mot sumpskogarnas naturvärden. I första hand bör således exploatering av sumpskog undvikas”.

6. Fyrområdet är en kulturellt värdefullt miljö och det är viktigt att fyrplatskaraktern betonas. Vyerna ut över Vänern och möjligheterna till bad förhöjer platsens värde. För att förbättra tillgänglighet och attraktivitet beaktas följande kommentarer och synpunkter i det fortsatta planarbetet:

- a) Fyrområdet, fastigheten 1:143, är i stora delar naturligt väl avskärmat från omgivande privat tomtmark, risken för störningar från allmänheten eller privatisering från närbelägna fastigheter är därför liten. Fastigheten har köpts av kommunen för att vara en tillgång för boende och allmänhet. Det är då anmärkningsvärt att planförslaget frångår den naturliga uppdelningen och redovisar mark för bostadsändamål för den lilla sommarstugan som ligger på ”ofri grund” inom fyrplatsen. Stugan bör istället lösas in och hela fastigheten Södra Dye 1:43 bör var parkmark.

- b) Förr var skäret utanför fyrhamnen en omtyckt och frekventerad plats för klippbad. Sedan stigen i gränsen mellan 1:173 och 1:105 för många år sedan stängdes av har skäret inte längre varit tillgängligt. Skäret är den enda platsen inom fyrfastigheten som ger en naturlig möjlighet till klippbad. Tillgång till skäret bör ordnas med en brygga eller broförbindelse. Om stugan löses in och rivs förenklas en förbindelse till skäret.

- c) Klipporna på östra sidan fyrhamnen är sönderbrutna och svårtillgängliga. Möjlighet till bad kräver spänger på land och badbryggor.

- d) Förslaget redovisar en inbjudande entré till parken från Jutviksvägen. Även en entré från väster är angeläget, parken blir då en del i en attraktiv promenadslinje. Denna entré utförs lämpligen i nordöstra delen av Blänkfyrarnas fastighet, där förslaget nu redovisar gatemark. Entrén bör omges av parkmark. Möjligheten att nå parkområdet med entreprenadmaskiner måste säkerställas.

- e) I den inre delen av fyrhamnen, finns lämningar efter fyrplatsens ursprungliga hamn, vattenområdet är avgränsat av en stenpir som löper ut mot skäret (Området är redovisat som tomtmark). Anläggningen är kulturhistoriskt intressant. (Även nedanför Södra Dye 1:149 finns en stenpir som minner om de små hamnanläggningar som var typiska för Vänern.)

7. Södra udden är en av de få platser inom Strandudden där de som inte förfogar över strandtomt har möjlighet att bada. Utöver det område som redovisas som allmän platsmark bör även yttre delen av uddens västra sida bli tillgänglig. Udden blir särskilt attraktiv om man från uddens västra sida ges möjlighet till utsikt mot Vänerns fria horisont, och möjlighet att studera fågellivet på det lilla skäret omedelbart väster om udden. Det är nödvändigt

att förbättra tillgänglighet och badmöjlighet med anordningar. Uddens strandpartier måste röjas regelbundet, de låglänta stränderna runt udden är en naturtyp som numera snabbt växer igen.

8. Naturmarken och våtmarken i norr, i inre delen av Jutviken, har möjlighet att utvecklas till ett attraktivt naturområde. Nya anläggningsar t.ex. båthamnar måste förhindras, en återställning av strandängen till ursprungliga förhållanden bör eftersträvas.

Det är viktigt att en vattennära gångförbindelse till Jutvikens badplats ordnas, över diken och eventuellt kvarvarande hamnkanaler anläggs små broar utformade som en estetiskt positiv tillgång för platsen. Vid högvatten får man acceptera att gångförbindelsen översvämmas. Området skall vara belagt med strandskydd, bestämmelser som är förenliga med strandskyddet, gångförbindelse och broar, skall införas på plankartan.

I översiktsplanen från 2004 skrivs: *"Strandområdet från inre hamnen via Sannaområdet, Presterud, Vålösundet, Jutviken och vidare mot Bobacksviken skall så långt som möjligt vara sammanhängande och tillgängligt för allmänheten."*

9. Vid Picassoudden, fyrområdet och södra udden är strandskyddet upphävt för vattenområdet men inte på landområdet. Anordningar som kan komma att uppföras på land och som är förenliga med strandskyddet bör redovisas på plankartan för att undvika ett dispensförfarande när de utförs.

Sällskapet för Naturskydd i Kristinehamn.

Krets av Naturskyddsföreningen.

2013-06-27.



Christina Brunsell

ordf.